

Nr 554

Av herr **Andersson** i Örebro m. fl., om höjt anslag till Statens institut för hantverk och industri: *Bidrag till kursverksamheten m. m.*

I årets statsverksproposition, tionde huvudtiteln, föreslås under anslaget Statens institut för hantverk och industri: Bidrag till kursverksamheten m. m. att förenämnda anslag skall för budgetåret 1966/67 uppföras med oförändrat belopp 565 000 kronor.

I sin petitaframställning hemställer styrelsen för statens institut för hantverk och industri att anslaget höjes med 400 000 kronor till 965 000 kronor.

Anslagsökningen skulle avse att täcka följande utgifter:

1. Automatiska kostnadsökningar	+ 100 000
2. Anpassning av anslaget till verksamhetsökning och för nya aktuella arbetsuppgifter	+ 200 000
3. Medelsreserv för oförutsedda utgifter	+ 100 000
	<hr/>
	+ 400 000

Departementschefens förslag får anses innebära att institutet icke endast kommer att sakna ett statligt stöd för den föreliggande starka verksamhetsutvidgning, som särskilt under de senaste åren kunnat uppvisas, och för planerade synnerligen aktuella arbetsuppgifter i den rådande och förutsedda utvecklingen inom näringslivet, utan även att hänsyn ej tagits till automatiska kostnadsökningar av allmän art.

Vad först de automatiska kostnadsökningarna beträffar har institutet beräknat dem till 200 000 kronor, ett belopp som i dagens läge synes snarast för lågt än för högt beräknat. Institutet anser sig genom en höjning av kursavgifterna kunna täcka högst 100 000 kronor av nämnda belopp. Institutets kursavgifter, som redan i flera fall är mycket höga för många yrkeskategorier, måste av naturliga skäl fastställas och offentliggöras terminsvis. Att under arbetsterminerna under en fortlöpande stegring av priserna på varor och tjänster höja avgifterna för redan kungjorda kurser är ogörligt. Den tekniska utvecklingen har också medfört att institutets kurser fördyrats, när de specialiserats och inriktats på en alltmera avancerad teknisk nivå än tidigare. Kurserna kräver därför dyrare lärarkrafter samt

mer kostsam undervisnings- och övningsmateriel m. m. Prisstegringarna på denna har under det senaste året varit särskilt kännbara. Med rådande utveckling torde priserna komma att ytterligare successivt stiga. Det må också anmärkas att institutet i övervägande grad bygger sin kursundervisning på anlitage av specialister från näringslivets och den tekniska och ekonomiska vetenskapens olika fält. I rådande näringslivsutveckling och med hänsyn till de jämförelsevis låga arvoden, som institutet hittills kunnat betala sina utomstående specialister, är det att räkna med att institutet kan komma att ställas inför mycket stora svårigheter att förvärva kompetenta lärarkrafter, om arvoden till dessa icke höjs åtminstone i takt med de allmänna prishöjningarna. Redan nu är det svårt att lösgöra sig från ordinarie sysslor. Därtill kommer att ungefär 3/4 av institutets personal avlönas ur anslaget Bidrag till kursverksamheten m. m. med löner, som institutet har att fastställa och själv taga ansvaret för. Större delen av denna personal är direkt inkopplad på kursverksamheten. Då lönerna till ifrågavarande mest tekniska eller yrkesskolad personal är anpassade till det statliga lönesystemet, kommer givetvis de höjningar i statstjänstemännens löner, som redan nu är att förutse, att få följdverkningar för institutet. Löneläget för ifrågavarande personal har trots de något friare anställningsförhållandena kunnat i allmänhet konstateras ligga snarare lägre än högre än på annat håll inom offentlig tjänst. Med nuvarande löner har det därför ställt sig ytterst svårt för institutet att till sig knyta för verksamheten erforderlig teknisk och yrkesskolad personal. Det torde vara en absolut förutsättning för att institutet över huvud taget skall kunna bedriva sin på hög teknisk nivå inriktade kursverksamhet, att hittillsvarande speciallärarkår och fast anställd personal bibehålles. En anslagskompensation för de automatiska kostnadsökningarna — som ej heller under de närmast föregående åren kan anses ha varit tillräckliga — är därför oundgänglig.

Institutet har särskilt under de senaste fem åren kunnat notera en väsentlig utvidgning av verksamheten. Inom tidigare fack- och yrkesområden har nya speciella arbetsuppgifter upptagits och utvecklats. Nya fack- och ämnesområden har också tillkommit, t. ex. på tele-elektronikområdet. En påkallad mindre utvidgning har också nyligen genomförts på det rationaliseringstekniska och företagsekonomiska området inom ramen för föreliggande resurser. Utvecklingen har skett till följd av det tekniska framåtskridandet och efter de behov och önskemål, som från näringslivets sida kunnat konstateras för en ökad kurs- och rådgivningsverksamhet på ifrågavarande områden. Resurserna är emellertid icke till fyllest för de behov som finnes. Under detta av naturliga orsaker föranledda utbyggnadsskede har det statliga stöd för verksamheten, som det allmänna kursanslaget skall utgöra, starkt relativt försämrats, vilket institutet också under en följd av år framhållit i främst sina riksdagspetita. Anslaget täcker för

varje år allt mindre utgifterna över detsamma. Nya verksamhetsuppgifter kommer härigenom icke i åtnjutande av något eller mycket ringa statligt stöd samtidigt som detsamma försämras på tidigare arbetsområden. Institutet framlägger i sina senaste riksdagspetita talande uppgifter och siffror i detta avseende. Samtidigt påkallar nya aktuella verksamhetsuppgifter initiativ och utveckling. Institutet nämner också ett flertal sådana i sina riksdagspetita, vilka samtliga torde vara värda beaktande.

Det torde måhända i nuvarande budgetläge vara svårt att tillgodose institutets samtliga önskemål vad avser anslaget anpassning till nuvarande och beräknad verksamhetsomfattning, även om det med hänsyn till arten av den verksamhet för näringslivet, som institutet bedriver, och till förutsättningarna för årets finansplan kunnat anses motiverat att institutets anslagskrav mera speciellt beaktats. För den ökade investeringsverksamhet, som räknas med inom näringslivet, och med det ökade krav på rationalisering och effektivisering i olika avseenden som måste följa kan institutet såsom hittills medverka i icke obetydlig utsträckning. På grunder, som redan nu kan konstateras, genom ökade insatser på bl. a. det rationaliseringstekniska och företagsekonomiska området inom mindre och medelstor industri, kan förutses att under de närmaste åren ytterligare krav kommer att ställas på institutets verksamhet i form av kurser och rådgivning. I sina riksdagspetita har institutet också angivit speciella önskemål i detta avseende, nämligen att genom en anslagshöjning kunna intensifiera upplysningsverksamheten i tekniska och ekonomiska rationaliseringsfrågor med en fördjupning i allt vidare företagarkretsar. Starka skäl föreligger för att denna verksamhet utbygges med den utveckling som nu är att förutse. Ett oförändrat anslag kommer att i det närmaste omöjliggöra någon utvidgad verksamhet på ovan berörda område. Med hänsyn till angelägenheten av det tekniska och ekonomiska rationaliseringsarbetet inom dagens företag och till nödvändigheten att företagsledare, inom främst mindre och medelstor industri, i anslutning därtill beredes möjligheter att i effektiv och koncentrerad kursform förvärva erforderliga kunskaper och skicklighet torde särskilt starka skäl föreligga för att genom en anslagshöjning åtminstone i någon mån också stärka institutets resurser på rationaliseringens och företagsekonomiens område.

Sammanfattningsvis kan därför anföras *dels* att det måste anses såsom absolut ofrånkomligt, att institutet tillföres kompensation för automatiska kostnadsstegringar i kursverksamheten, beräknade till 100 000 kronor, om verksamheten skall kunna bedrivas i nuvarande omfattning och på samma tekniskt höga nivå som för närvarande, *dels* att till följd av näringslivsutvecklingen och samhällsekonomiskt sett det föreligger synnerligen starka skäl för att genom en anslagshöjning, på förslagsvis 50 000 kronor, stärka institutets påbörjade och planerade utvidgning av kurs- och upplys-

ningsverksamhet på företagsekonomiens och rationaliseringsteknikens område.

Med anledning härav och med åberopande av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte till Statens institut för hantverk och industri: Anslag, bidrag till kursverksamheten m. m. för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 715 000 kronor i stället för i statsverkspropositionen föreslagna 565 000 kronor, således innebärande en höjning av anslaget med 150 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1966

Sven G. Andersson

Hans Nordgren

Bengt Sjönell

i Örebro

Anders Jonsson

Olle Westberg